

Referat

Tirsdag den 18. april 2023, kl. 17.00, afholdtes ordinær generalforsamling i Pensionskasse Arkitekter & Designere, CVR-nr. 22 07 86 15. Generalforsamlingen blev afholdt i Sampension Administrationselskab, Tøborg Havnevej 14, 2900 Hellerup-.

Bestyrelsesformand Cecilie Therese Hansen bød velkommen til generalforsamlingen 2023 i Pensionskassen Arkitekter og Designere. Hun oplyste, at bestyrelsen har besluttet, at generalforsamlingen alene afvikles som en fysisk generalforsamling og udtrykte tilfredshed med, at så mange medlemmer var mødt frem.

1. Valg af dirigent

Formanden oplyste, at der var udsendt en dagsorden for generalforsamlingen og gik direkte til dagsordenens første punkt, som var valg af dirigent. Hun oplyste, at bestyrelsen igen i år havde bedt advokat Tina Øster Larsen fra advokatfirmaet Bech Bruun om at varetage dirigenthvervet. Da der ikke var andre forslag, konstaterede formanden, at Tina Øster Larsen var valgt som dirigent.

Dirigenten konstaterede med generalforsamlingens tilslutning, at generalforsamlingen var lovligt indkaldt og beslutningsdygtig i forhold til forslagen på dagsordenen.

Dirigenten konstaterede, at der var fremmødt ca. 45 medlemmer med stemmeret til generalforsamlingen og at der herudover var et antal medlemmer, der havde benyttet sig af muligheden for at give en fuldmagt på forhånd. Der var 56, der havde valgt at give en fuldmagt til bestyrelsen, 175 medlemmer der havde valgt at give en fuldmagt til tredjemand, altså til andre end bestyrelsen, og herudover 9 instruktionsfuldmagter. hvilket gjorde, at der i alt var cirka 285 stemmer.

2. Bestyrelsens beretning

Dirigenten oplyste, at generalforsamlingen herefter kunne fortsætte med punkt 2 på dagsordenen Bestyrelsens beretning. Hun oplyste, at der i pensionskassen er tradition for, at dagsordenens pkt. 2 bestyrelsens beretning og dagsordenens pkt. 3 om årsrapporten blev forelagt og debatteret samlet. Da der ikke kom indsigelser herimod, konstaterede dirigenten, at det ville ske på den måde.

Formanden aflagde bestyrelsens beretning.

Formanden takkede for ordet og bød jer velkommen til PAD's generalforsamling 2023 med ønsket om en god dialog om pensionskassens mål og resultater de næste par timer.

Formanden oplyste, at pensionskasser fylder mere og mere i avisspalterne. Det er især de mange milliarder og investeringerne der er fokus på. Hun fandt, at det var godt, da debat gør os skarpere.

Formanden nævnte, at meget er sket, siden arbejdsmarkedspensionerne blev spændt ud som et sikkerhedsnet under velfærdssamfundets forsørgeropgave. Der er i dag en helt anden viden og bevidsthed om klodens velfærd, som vi ikke havde, da sikkerhedsnettet blev spændt ud. Vi ved i dag, at det er en nødvendighed, at de mange mia. kr. skal bidrage til en positiv fremtid for vores samfund og planet, for at sikre medlemmernes langsigtede økonomiske sikkerhed.

Formanden nævnte, at årets beretning var en kort opdatering om, hvordan vi arbejder for begge disse mål, som vi også gerne vil i dialog vores medlemmer om. Hun oplyste, at årets finansielle resultater vil blive fremlagt af adm. direktør Mads Smith Hansen i forbindelse med gennemgang og godkendelse af årsrapporten.

Medlemsdemokrati og transparens

Formanden nævnte, at medlemsdemokrati, dialog og transparens er vigtige principper for pensionskassen. Vi stræber efter at være så åbne som muligt over for jer, medlemmerne, så vi kommunikerer løbende om arbejdet i pensionskassen, gennem nyhedsbreve, nyheder på hjemmesiden og via de bagvedliggende foreninger, så medlemmerne kan følge med og give deres synspunkter til kende, også gennem medlemsundersøgelser. Oplysninger om pensionskassen, vores investeringer og hvordan vi arbejder med ansvarlighed osv., ligger frit på hjemmesiden, hvor der også er en mulighed for at kontakte bestyrelsen direkte, hvis man har feedback eller spørgsmål. Formanden opfordrede alle til at deltage, også ved generalforsamlingen og ved valg til bestyrelsen.

Gode pensionsprodukter

Formanden nævnte, at det er vigtigt at have gode forsikringer og typer af pensionsopsparinger, der passer til medlemmernes individuelle behov. Derfor arbejdes der konstant på at udvikle og forbedre disse tilbud. Det er bestyrelsen, som løbende ser på om vores pensionstilbud passer til medlemmernes behov og på, hvor vi kan forbedre dem blandt andet ved at se på udviklingen i branchen og en lang række andre parametre, herunder tal fra Danmarks statistik for hele medlemsskaren i forhold til alder, indkomst, formue osv.

Formanden oplyste, at medlemmerne i 2021 og 2022 har fået mulighed for at foretage et omvalg fra den fleksible pensionsordning til 3 i 1 livspension. 3 i 1 livspension er et markedsrenteprodukt, hvor risikoen er tilpasset den enkeltes alder, og hvor den enkelte bl.a. også har mulighed for at skrue op og ned for risikoen samt gøre tilvalg og justeringer i forsikringsdækningerne.

Formanden nævnte, at aet har været en meget omfattende opgave for administrationen, hvor hvert enkelt medlem har fået et individuelt tilbud og mulighed for personlig rådgivning. Pensionskassen har haft kontakt med alle medlemmer og 2.683 medlemmer har valgt over. Det er godt at vide, at alle har taget personlig stilling og det skal understreges, at både 3 i 1 livspension og den fleksible pensionsordning er gode løsninger til forskellige medlemmers behov.

Afkast og omkostninger

Formanden oplyste, at pensionskassens investeringsstrategi sigter mod at levere det højeste, langsigtede afkast - på ansvarlig vis og inden for de givne risikorammer. Hun nævnte, at afkastet i 2022 blev et samlet tab på 831 mio. kr. svarende til et afkast på -7,7% hvilket dog i sammenligning med branchen var klart i den allerbedste ende, i et år hvor krig, høj inflation og rentestigninger har gjort det svært at komme ud med et overskud.

Formanden oplyste, at tabet heldigvis ses i det lys, at PAD i 2021 var en af de pensionskasser, der skabte et af de højeste afkast. På trods af dette års negative afkast, har medlemmer uanset hvilken form for pensionsordning de er i og nu har valgt, opnået høje afkast over tid. Resultatet vidner om, at vi har en investeringsstrategi, som er meget robust i såvel opgangs- som nedgangstider. Hun oplyste, at resultatet ikke påvirkede administrations- og investeringsomkostningerne, som igen i 2022 lå lavt i sammenligning med branchen.

Ansvarlige investeringer

Formanden tilkendegav, at vi selvfølgelig har et ansvar for at investere vores pensionsmidler på en måde, der understøtter omstillingen til en mere bæredygtig fremtid og opfyldelsen af Parisaftalens mål. Derfor er der sat mål og rammer, investeringspolitikker og retningslinjer, som skal sikre, at investeringerne er ansvarlige. Pensionskassen samarbejder med og deltager i en række forskellige organisationer og initiativer, med målet om, at påvirke i større skala for en bæredygtig udvikling i tråd med FN's verdensmål.

Formanden oplyste, at pensionskassen arbejder bredt med ansvarlighed, men at det uden tvivl er klimaet, som er i fokus for årets resultater. Hun understregede dog, at vi ikke går på kompromis med den sociale bæredygtighed, menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder

Formanden oplyste, at pensionskassen har øget sin andel af grønne investeringer fra 7,4 % i 2021 til 9,6 % i 2022. Hun oplyste, at der fortsat vil blive arbejdet målrettet på at øge dette tal yderligere, og der er sat ambitiøse mål for andel af grønne investeringer på 17,5 % i 2025 og 25 % i 2030. Det er et ønske, at det er tydeligt for medlemmerne, hvilken retning og takt, pensionskassen skal bevæge sig.

Formanden oplyste, at det samme gælder CO2 aftrykket, hvor vi siden 2020 har set en betydelig nedgang i udledningen fra porteføljen. Alene for børsnoterede aktier og direkte ejede virksomhedsobligationer er udledningen reduceret med imponerende 42 %.

Formanden oplyste, at der sættes forpligtende fortløbende delmål. Det betyder at der er fuld transparens om indsatserne for at nå i mål med en klimaneutral portefølje senest i 2050. I 2022 blev der fastsat delmål for de tungest udledende sektorer: forsyning, energi, materialer og industri, der gælder frem mod 2050 og summeres i den overordnede sti mod nuludledning for hele porteføljen i 2050. I år følger årlige delmål for de sidste sektorer. Hun tilkendegav, at pensionskassen her er meget langt fremme i forhold til branchen. Det samlede klimaaftryk er nu på 5,81 ton co2e/investeret million. Hvilket er et af branchens laveste klimaaftryk.

Formanden oplyste, at indsatserne på CO2 og grønne investeringer blot er en delmængde af arbejdet med den samlede portefølje hvor vi gennem det aktive ejerskab både arbejder på at mindske klimaaftrykket og som helhed at nå Verdensmålene.

Formanden oplyste, at pensionskassen i 2022 er blevet mere aktive i det, der betegnes som aktivt ejerskab. Det handler om som investorer at påvirke virksomhedernes udvikling gennem stemmeafgivelse, dialog og eksklusion. Det gælder lige fra statsobligationer, hvor fx Rusland pt. er ekskluderet, til direkte investeringer i børsnoterede selskaber. Her er pensionskassen i konstant bevægelse igennem hele året. Hun oplyste, at vi i 2022 blandt andet har taget rollen som lead på flere dialoger med fokus på understøttelse af FN's verdensmål, herunder klima og arbejdstagerrettigheder. Formanden nævnte som et eksempel Amazon, som er et af de største selskaber i verden, og hvor vi er lead på en dialog i fællesskab med andre danske pensionskasser, med det mål at sikre medarbejdernes rettigheder.

Formanden oplyste, at dialog-programmet og stemmeafgivelsen også markant udvidet i 2022, herunder antallet af eksklusioner som følge af uacceptabel klimaadfærd, som er steget - fra 190 til 204.

Formanden knyttede et par ord om fossil ekspansion i forhold til aktivt ejerskab og nævnte, at pensionskassens holdning her er helt klar: Fossil ekspansion er IKKE acceptabelt, medmindre det er foreneligt med målsætningerne i Paris-aftalen. F.eks. anvendelse af gas som transition væk fra kul. Dette betyder, at selskaberne ikke skal investere i mere udvinding af olie, gas eller kul. Når vi bliver opmærksomme på, at det alligevel sker, håndterer vi det som alle andre brud på ansvarlighedspolitikken, det vil sige undersøger, hvad der er op og ned på sagen – herunder ved at tage kontakt til selskaberne. Hun oplyste, at pensionskassen helt konkret i forhold til de nye norske felter har været i kontakt med de 4 selskaber det drejer sig om og træffer en endelig beslutning om hvad der skal ske i løbet af de kommende måneder.

Formanden oplyste, at der er et ønske om at have en åben og konstruktiv dialog med medlemmerne om ansvarlighed, hvor vi kan nuancere og adressere manglende viden, uenigheder og spørgsmål. Derfor er det glædeligt at se så mange fremmødte til dagens generalforsamling. Vi ved, at klimaet er en af de største udfordringer, vi står overfor i dag, og vi er fast besluttet på at arbejde på en måde, der gør en forskel.

Formanden oplyste, at det derfor er en meget alvorlig udfordring pensionskassen står overfor, når en række medlemmer og herunder et medlem af bestyrelsen, sætter spørgsmålstejn ved vores intentioner og resultater, og ikke anerkender bestyrelsens ambitioner på dette område.

Formanden understregede, at bestyrelsen tager al kritik alvorligt og ønsker at tage stilling til den, hvilket vi også har brugt meget tid på i regi af bestyrelsesrummet. Hun tilkendegav at bestyrelsen ønsker at have en åben og konstruktiv dialog med medlemmerne, om hvor vi reelt står. Hun understregede, at det er helt naturligt at have forskellige holdninger og perspektiver i en medlemsejet pensionskasse.

Formanden nævnte, at den kritik, som bliver rejst, er, at bestyrelsen alene kommunikerer om klimahandling, men ikke tager tilstrækkeligt ansvar for at reducere pensionskassens klimapåvirkning og øge investeringerne i den grønne omstilling, og at bestyrelsen ikke har prioriteret medlemmernes bekymringer om manglende klimahandling og transparens, hvilket giver anledning til mistillid.

Formanden oplyste, at klimakrisen er en af de største udfordringer, vi står overfor i dag. Det er en gigantisk opgave, som kræver løbende og krævende indsatser, som alle i bestyrelsen er dedikerede til. Men vi ved også, at vi har prioriteret medlemmernes forslag og har sat ind med klimaeksklusioner, forpligtende CO2 mål og stier til net zero, mål for grønne investeringer, aktivt ejerskab på klima og transparens om vores investeringer. Hun oplyste, at kommende indsatser er biodiversitet og påvirkning af storforbrugere af energi igennem initiativet Net Zero Engagement Initiative og yderligere fokusering af vores aktive ejerskab.

Formanden oplyste, at vi arbejder i en tid hvor meget bevæger sig, og senest har to pensionskasser i New York besluttet at være CO2 neutrale allerede i 2040. Hun nævnte, at vi derfor hele tiden skal se på hvor vi helt konkret kan gøre det endnu bedre, og har derfor brug for at sikre en bedre dialog om de konkrete og gode løsninger for vores fælles pensionskasse.

Formanden oplyste, at der under behandlingen af det fremsatte medlemsforslag vil blive debatteret hvert af de fire elementer i forslaget med målet om, at medlemmer, som har valgt at være her i dag, byder ind og kommer med de udfordringer og løsninger, som de ser.

Bestyrelsens og direktionens aflønning

Formanden afrundede med disse ord årets beretning. Hun orienterede som et af de tilbagevendende punkter på generalforsamlingen om bestyrelsens og direktionens aflønning i 2022 - informationer, der også fremgår af årsrapportens note 5, side 43.

Formanden oplyste, at bestyrelsens samlede vederlag for 2022 uforandret er på 935 t.kr. Direktionens aflønning er 126 t.kr. hvilket svarer til pensionskassens andel af administrationsselskabet på 3 %.

Formanden nævnte herudover, at hun pt. varetager hvervet som bestyrelsesmedlem i Sampension Administrationsselskab A/S – et hverv, der varetages på skift mellem PAD og Pensionskassen Jordbrugsakademikere og Dyrlæger, og er en post, som honoreres med et honorar på 130 tkr.

Afsluttende bemærkninger

Formanden takkede afslutningsvist administrationen og bestyrelsen for et år med godt samarbejde, gode dialoger og med resultater, som hun syntes, vi kan være godt tilfredse med. Særlig den store opgave med omvalg til markedsrente har været en bedrift ud over det sædvanlige.

Formanden så frem til en god generalforsamling med udbytterig debat og dialog og gav ordet tilbage til dirigenten.

Dirigenten takkede formanden for bestyrelsens beretning og oplyste som tidligere nævnt, at der herefter ville ske en fremlæggelse af årsregnskabet, inden der ville blive åbnet for debat. Hun gav ordet til adm. direktør i pensionskassen Mads Smith Hansen.

3. Forelæggelse og godkendelse af årsrapport 2022

Mads Smith Hansen henviste til årsrapporten, som både var tilgængelig på hjemmesiden og var til udlevering ved indskrivningen. Han nævnte, at årsrapporten er et udtryk for pensionskassens samlede virke, og resultaterne i den udtryk for pensionskassens samlede resultater.

Medlemsbidrag

Mads Smith Hansen indledte med at med at redegøre for de indbetalinger og udbetalinger, som har fundet sted i løbet af året og sammenlignede dem med året før. Han nævnte, at indbetalingerne er steget en lille smule i året, dels fordi der var kommet flere bidragsbetalende medlemmer, dels fordi de allerede bidragsbetalende medlemmer indbetalte lidt flere penge i forbindelse med de lønstigninger, de får forhandlet sig til i løbet af året. Udviklingen på de udbetalte ydelser var derimod noget større, end man var vant til med en stigning på 15-16 %, hvilket kan henføres til det omvalg, der nu har sket gennem to år - første runde i 2021 og anden runde i 2022.

Mads Smith Hansen oplyste, at der for det første sker der det, når et medlem vælger om fra gennemsnitsrente til markedsrente, at visse af medlemmets dækninger bliver omlagt til den såkaldte alderspension, hvor indbetalingen ikke er fradragsberettiget. En del af udbetalingerne er således skattebetalinger. Til gengæld er udbetalinger fra denne type pension ikke skattepligtige og bliver i øvrigt ikke medregnet, når man ser på indkomstgrundlaget relativt til offentlige ydelser. Samtidig har der været tale om, at en række medlemmer har ventet på, at de kunne vælge om til markedsrente og dermed få deres fair andel af de kollektive midler overført til depotet, inden de vælger om, og dermed fået overført deres fair andel af midlerne. Der har med andre ord været et opsparet ønske om overførsler, altså en slags "ketchup-effekt", som altså er slået igennem i 2022.

Mads Smith Hansen oplyste, at i den fleksible ordning - det vil sige i gennemsnitsrenteordningen - bliver der udbetalt midler fra egenkapitalen til pensionisterne i form af tillægspensioner. Han oplyste, at der var tale om et relativt stort fald som skyldes, at de medlemmer, som i løbet af 2022 - og særligt de pensionister, som i løbet af 2022 har valgt sig over i markedsrente, ikke længere får udbetalt midler fra egenkapitalen. De får med andre ikke udbetalt tillægspension fra pensionskassen, da de nu har fået overført deres fair andel af de kollektive midler til depotet og får udbetalt pensionen direkte fra eget depot. Derfor falder tillægspensionerne, og det er helt som forventet.

Mads Smith Hansen oplyste, at antallet af medlemmer, er steget en lille smule. Han nævnte, at de sidste mange år har været gode for beskæftigelsen og dermed også for pensionskassens medlemstal. Der bliver uddannet mange, og de har relativt nemt ved at få nyt job. Samtidig er levealderen stigende, så man kan sige, at der falder lidt færre fra i den lange ende, end der har gjort tidligere, og samlet set har det ført til et stigende antal medlemmer. De knap 11.000 medlemmer, der nu er i pensionskassen, deler de samlede omkostninger ved at betale de samlede omkostninger, som pensionskassen har.

Omkostninger

Mads Smith Hansen oplyste, at N5, som er det officielle nøgletal for hvor store omkostningerne er pr. medlem, landede på 522 kr. I dette tal indgår der den omkostning, som medlemmer, der har valgt om til markedsrente, har betalt. Uden omvalgsomkostninger ville tallet være på 496 kroner pr. medlem, hvilket må anses som ganske tilfredsstillende

Mads Smith Hansen oplyste, at der har været et ønske om at holde N5 tallet under 500 kroner, og det er dermed opfyldt.

Afkast

Mads Smith Hansen oplyste, at afkastet for medlemmer i gennemsnitsrente var på 7,9 % i 2022. Akkumuleret over 5 år opnås et afkast på 12,6 %. Et medlem i markedsrente med 15 år til pension og moderat risiko har realiseret et afkast på -6,1% i løbet af året, mens pensionister med moderat risiko opnåede et afkast på -4,9 %.

Solvensen

Mads Smith Hansen oplyste afslutningsvis, at den samlede solvens for pensionskassen er steget fra 296 % til 399 % primært som følge af omvalget fra gennemsnitsrente til markedsrente.

Dirigenten takkede for gennemgangen og åbnede for debat om bestyrelsens beretning og årsregnskab.

Dirigenten gav ordet til Hanne Schmidt.

Hanne Schmidt oplyste, at hun havde nogle spørgsmål omkring investeringerne. Hun bad om en kommentar til pensionskassens holdning til de investeringer i militærindustrien eller våbenindustrien, som regeringen har anbefalet pensionskasserne at gå i gang med. Hun nævnte, at hun havde hørt en udsendelse i radioen forleden med deltagelse af Akademikernes pensionskasse og PensionDanmark, som havde udtrykt meget forskellige holdninger til dette spørgsmål. Hun havde forstået, at PensionDanmark absolut ingen forbehold havde for, hvad man skulle investere i, mens Akademikerpension havde givet udtryk for nogle etiske begrænsninger og tilsyneladende havde vedtaget en no-go politik i forhold til

disse investeringer i blandt andet miner, klyngebomber, fosfor-bomber, napalm, giftgasser og for den sags skyld atomvåben.

Hanne Schmidt nævnte, at når regeringen ligefrem anbefaler investeringer i våben- og militærindustrien, ville hun gerne høre, om pensionskassen forholder sig til dette spørgsmål.

Hanne Schmidt ville derudover gerne have en bemærkning til pensionskassens investeringer i boligbyggerier, og om man har sociale krav til, hvordan man forholder sig til byggerier til lavtlønsgrupper eller folk med mindre end middelindtægter. Hun konstaterede, at hovedparten af pensionskasserne, der bygger - i hvert fald i Københavns Kommune - bygger, så det kan være vanskeligt for almindelige mennesker at have råd til at bo der, og ville gerne høre om der var tale om en slags social profil i disse byggerier. Endelig nævnte hun, at der tilsyneladende bygges meget i beton og bad om en kommentar til, om dette kunne anses for bæredygtigt.

Dirigenten gav ordet til investeringsdirektør Henrik Olejasz Larsen.

Henrik Olejasz Larsen oplyste, at han i sine svar ville henvise til pensionskassens formulerede politik på disse områder. Han oplyste i forhold til investeringer i militær- og våbenindustrien, at der er udarbejdet en liste over, hvilken type våbenfabrikation, der ikke kan investeres i, og denne liste dækker i store træk de nævnte våbentyper. Han oplyste, at der ikke investeres i fabrikation af såkaldte konventionsstridige våben. Pensionskassen vil ikke være involveret i virksomheder, som fremstiller såkaldte konventionsstridige våben som for eksempel klyngebomber eller kemiske våben eller andre masseødelæggelsesvåben. Det fremgår af eksklusionslisten, at der er en række selskaber, som der af den grund ikke investeres i.

Henrik Olejasz Larsen oplyste for så vidt angår sociale hensyn i boligbyggeri, at der i Danmark groft sagt er to typer af boliger, som der investeres i. Dels en stor portefølje af eksisterende byggeri, hvor en stor del heraf er under huslejestyring og omkostningsbestemt huslejestyring, hvorfor der allerede i en vis forstand er en profil, der beskytter mindrebemidlede lejere, og som er boliger, hvor pensionskassens medlemmer har fortrinsret til. Dels udvikling og byggeri af nye boliger over hele landet, hvor det primære hensyn er at få et højt afkast og bidrage til at udvide boligudbuddet, hvor der er efterspørgsel - også efter mindre boliger.

Henrik Olejasz Larsen nævnte i forhold til materialevalg til byggeriet, at der bygges med henblik på at gøre det effektivt, og for at få et højt afkast. Men det er også et mål at bygge så bæredygtigt som muligt, og det forsøges altid at opnå en bæredygtig certificeringsstandard. Herudover er det ambitionen at være med fremme for så vidt angår effektiv energidrift.

Formanden oplyste supplerende, at forbrugerombudsmanden netop har tilkendegivet, at DGNB ikke må kaldes bæredygtigt eller er en bæredygtighedscertificering - men at en certificering jo fortsat er et udtryk for en tilgang med fokus på bæredygtige løsninger på flere parametre, hvilket medlemmerne er godt bekendte med. Det er bestyrelsen ønske, at der arbejdes videre med dette for at sikre vi gør det rigtige når der investeres i ejendomme.

Dirigenten gav ordet til René Bube.

René Bube bad om en kommentar til omfanget af pensionskassens investeringer i Danmark set i forhold til investeringer i udlandet. Han nævnte, at der jo er en række danske virksomheder, som gennem årene har givet et ganske pæne afkast.

Henrik Olejasz Larsen nævnte, at han forstod spørgsmålet derhen, at det vedrører pensionskassens børsnoterede aktieinvesteringer. Han nævnte, at det er vigtigt at have en god risikospredning, men at der ikke desto mindre er tale om en stærk overvægt af danske aktier. Hvis pensionskassen havde en verdensomspændende portefølje, som havde vægtet svarende til størrelsen af de enkelte aktiemarkeder, skulle danske aktier fylde under én procent af totalen. Men faktisk fylder det cirka 10 % af de børsnoterede aktier, så der er tale om en betydelig overvægt i danske aktier, uden at det har medført for høj en koncentration i et enkelt marked, hvilket blandt andet af offentlig regulering heller ikke er tilladt.

Henrik Olejasz Larsen nævnte, at det samme gør sig gældende i forhold til de andre aktivklasser, hvor der også er en høj grad af overvægt mod danske aktiver, specielt på obligationer, hvor at danske obligationer - realkredit og statsobligationer - fylder lige knap halvdelen af den del af investeringsuniverset.

Dirigenten takkede for spørgsmål og svar og konstaterede, at ikke flere ønskede ordet. Debatten om årsberetning og årsregnskab blev derfor afsluttet. Hun oplyste, at bestyrelsens beretning ikke skulle godkendes eller stemmes om, men blot tages til efterretning. Dirigenten konstaterede, at generalforsamlingen tog beretningen til efterretning.

Dirigenten oplyste, at årsrapporten formelt var et punkt, der skulle godkendes af generalforsamlingen og konstaterede med generalforsamlingens tilslutning, at årsrapporten blev godkendt uden en egentlig afstemning.

Dirigenten oplyste, at generalforsamlingen herefter kunne fortsætte med pkt. 4 Forslag fra medlemmer.

4 Forslag fra medlemmer

Dirigenten oplyste, at der – som det fremgik af dagsordenen – var indkommet ét forslag inden for frist: 4.a Bæredygtig pension og markedstjek i Pensionskassen Arkitekter og Designere. Hun gav ordet til Mads Gudmand-Høyer for en fremlæggelse af forslaget.

Mads Gudmand-Høyer motiverede forslaget [Motivationen gengives her fuldt transskriberet]

"Tak for ordet. Jeg skal præsentere medlemsforslaget om bæredygtig pension og markedstjek, som er samlet i et samlet forslag, og I har forhåbentlig haft lejlighed til at kigge i det. Det er et forslag, som stort set er en gentagelse af det samme forslag fra sidste års generalforsamling, og dengang blev det vedtaget med 220 stemmer. I år der genfremsendes forslaget så og med den accent, at der er lagt større vægt på et ønske om et markedstjek, hvor man sammenligner sig med Akademikerpension.

Vi har landets mindste pensionskasse og har været det i et par år. Og den historiske udvikling for sådanne typer pensionskasser tilsiger, at det er vigtigt at vælge, hvem man vil samarbejde med. Det er vigtigt at gøre sig det bevidst, at man har et scenarie, der meget vel kunne ligne noget fusion – ikke alt for langt ude i fremtiden – så det er godt at vurdere det i god tid og så være sikker på, at man synes, at man har et samarbejde, der virker godt.

Motivationen for medlemsforslaget er den grønne omstilling. Det er det, det handler om. Vi som arkitekter arbejder jo med bæredygtighed hver dag. 7,5 time hver uge på tegnestuer i kommuner, på uddannelsesinstitutioner. Og vi lægger en indsats i det, der er stor. Fordi vi ved, at vores branche medvirker jo til en stor del af det problem, vi snakker om, som er CO₂-udledning. Det optager rigtig mange, og det optager især også selvfølgelig de yngste arkitekter. Vi ved også godt, det er en rigtig svær opgave. Det var – Cecilie inde på tidligere i dag; en meget omfattende opgave, og vi ser selvfølgelig med glæde på de løsninger, der bringes til torvs. Løsninger, som måske kunne få et spin op, så vi ikke brugte så mange betonelementer.

Alle arkitekter, der har bygget, ved også, at de gode løsninger starter og slutter med en ambitiøs bygherre. Uden ambitiøs bygherre er det meget svært at gennemføre gode løsninger. Den grønne omstilling omfatter jo så hele vores levevis; hvad vi spiser, hvordan vi rejser, hvor vi bor. Det gør den jo til en international og global problemstilling. Det synes vi også er vigtigt, og det har også afsmitningen i forslaget. En så svær opgave kalder på lederskab, og den kalder på, at nogen tør gå forrest. Og pensionskasserne i Danmark har jo hver især famlet sig lidt frem efter Parisaftalen. Og i samme pension tror jeg ikke, jeg træder nogen over tærne ved at sige, at man i en længere periode har savnet en ambitiøs bygherre på det der projekt der. Vi snakker om HK, som ejer 87 % af Sampension og som så sent som i 2020 kunne citeres for "Ikke at lade en grøn politisk dagsorden være retningsgivende for investeringer i medlemmernes pensionsopsparinger." Og i året efter i '21: "HK er ikke en miljøorganisation. Vi var ikke de første under de grønne faner. Men vi vil heller ikke være det sidste, selvom HK ikke er en grøn frontløber. Så skal vi følges stærkt efter."

I 2021 forlod HK det samarbejde, der var omkring et ambitiøst klimasamarbejde i fagforbundene, som hed Broen til Fremtiden, men som stadig lever uden HK's deltagelse. Hvad vil det så sige ikke at være grøn frontløber? Det betyder nu, at man 7 år efter Parisaftalen investerer i olieselskaber, der starter ny udvikling i Arktis. Selskaber, der samtidig anvender betydelige summer på lobbyisme imod Parisaftalen.

Man har ikke ambitiøse målsætninger for sine grønne investeringer. Man ønsker ikke medlemskab at indsatte NZAOA, som er jo det, FN understøttede, og der kommer det globale jo ind, for det er jo en global opgave, som er det FN-understøttede lederskab for grøn omstilling af finanssektoren i partnerskab med Verdensnaturfonden og andre. Det betyder også, at man ikke er helt i mål med transparens, selvom man arbejder rigtig hårdt på det, og det skal der lyde anerkendelse for. Det er glædeligt. Men er det ambitiøst? Ikke rigtigt, synes medlemsstillerne. I en verden, hvor skove selvantænder, er det for defensivt, og det er ikke den bæredygtige forvaltning, som mange arkitekter ønsker sig. Hvad er så bæredygtig pensionsforvaltning?

Pensionskasserne i Danmark har udviklet hver deres forskellige bud. Forslaget oplister væsentlige punkter. Hvad der ikke er indeholdt i forslaget er et andet bud. Det er Akademikerpensions – for dem, der følger med i medierne – meget aktive ejerskab og påvirkningskampagner over for selskaber, hvor man går aktivt ind både på generalforsamlinger, men også i medierne og prøver at påvirke i den rigtige retning. Efter at bestyrelsen i pensionskassen for arkitekter her i flere år har forsøgt at lægge låg på medlemmernes grønne ambitioner via de mange forslag, der har været fremsat, så anbefaler bestyrelsen i år, at vi gennemfører nogle af de her fremsatte forslag, og det er for så vidt glædeligt. Men ideen er, at det skal foregå med vores 3 procents ejerandel inden for samme pensionsfællesskab. Vi skal altså til at gå ene gang i et pensionskassesamarbejde, som ikke deler vores ambitioner. Det undrer lidt, fordi argumentet for at gå over i Sampension i 2016 var jo, at man ville ønske sig lavere omkostninger. Og det er jo også lykkedes.

Men den ambition må jo så tilsyneladende være forladt, fordi alle med indsigt i pensionssektoren vil vide, at særforvaltning koster i kroner og øre; en til en. Der er ikke nogen rabatter, og hvis der var det,

så ville det jo også være i strid med idéen om en selvforsikring i arbejdsmarkedspension. Vi kan jo ikke vide, hvad det scenarie ser ud til at koste, men vi kan jo frygte, at det kunne komme til at koste nogle penge.

Heldigvis så tilbydes den klimaambitiøse forvaltning – den, som medlemmerne ønsker sig – som hyldevareovre i Akademikerpension, og de har været igennem en grundlæggende forandringsproces drevet af medlemsdemokratiet, og der har man nu afviklet fossile investeringer. Man har ambitiøse målsætninger for de grønne investeringer. Man har aktivt medlemskab til støtte for høje ambitioner i det globale indsæt NZAOA-samarbejde. Der går man aktivt ind og påvirker, og man kunne jo savne Sampension som makker i det. Og så har man jo et godt afkast i gennemsnitsrente produktet, som jo stadigvæk omfatter hoveddelen af vores medlemmer.

Medlemsforslag er derfor samme medlemsforslag. Det hænger derfor sammen med idéen om et uvildigt markedstjek. Altså, at den efterlyste udvikling og forandring skal opnås i et ambitiøst værdifællesskab med ligesindede. Og hvorfor er det nødvendigt at foretage et uvildigt markedstjek? Sampension har jo fremstillet sammenligninger af egne og andre pensionskassers resultater på grønne investeringer med videre, herunder nogle sammenligninger med Akademikerpensions følge – nok foranlediget af vores opmærksomhed på Akademikerpension.

Det har været lidt ude på medier og LinkedIn og andre steder. De grafer, der fremstilles, savner desværre transparens. Grundlaget er lidt uklart, når man sammenligner på tværs af pensionskasser på CO2-aftryk og lignende, og der er en eller anden bias, tilsyneladende for Sampensions måde at se tingene på. Det står jeg ikke og kritiserer, og det er ikke nogen kritik for så vidt af Sampensions sekretariat. Det er klart, at hvert selskab i et marked og konkurrence må anprise sit produkt, og det skal være plads til. Det er naturligt, og hvis man spørger slagterne, hvad man skal have til aftensmad, så er svaret som regel bøf.

Men den metode egner sig så bare ikke som et markeds tjek eller en objektiv analyse af: hvad er et godt tilbud til arkitekterne? Der må medlemsdemokratiet regne med, at bestyrelsen kan gå ind og foranstalte en uvildig vurdering, og det har forrige års generalforsamling jo så vedtaget med et overvældende flertal. Så det savner vi jo i dag, et år senere. Vi har noteret os, at senest Finansforeningen, Verdensnaturforening samt Mellemløst Samvirke i en årrække har vurderet Akademikerpensions klimahandling som mest ambitiøs i Danmark. Så det er jo den eksterne vurdering, vi lige har at læne os op ad lige nu. Mellemløst Samvirke fremhæver i foråret her i år Akademikerpensions klimahandling som forbillede; ikke kun i Danmark, men på internationalt plan.

Uden at trætte medlemmerne yderligere med tal og statistik er vi trygge ved at følge BEDSTpensions anbefaling til FAOD – vores fagforbund – vedrørende et markedstjek. Start med at definere et værdigrundlag. Ser man så et godt match, så gå videre der. En pensionskasse ledes ikke af medlemmerne, men bestyrelsen skal lade sig inspirere af medlemsdemokratiet, når 220 medlemmer vedtager noget på en generalforsamling, eller hvis 100 medlemmer stiller et forslag. Forslaget er inspireret af Mette Carlstad, for så vidt vores tidligere pensionskasseformand. Hun sagde i 2013 til medlemmerne: "Vores strategi er fortsat at fremtidssikre pensionskassen. Derfor er vi hele tiden åbne for nye samarbejder og partnerskaber, hvis de er til medlemmernes fordel."

Dirigenten takkede Mads Gudmand-Høyer for indlægget og gav ordet til Rikke Rohr. [Gengives her fuldt transskriberet]

Rikke Rohr: "Ja, jeg vil jo lige repræsentere nogle af de unge erhvervsaktive arkitekter i trediverne og fyrerne, som jo desværre ikke er repræsenteret i bestyrelsen, og jeg vil nok i særlig grad repræsentere de arkitekter, der enten overvejer at skifte væk herfra, eller som vi ønsker, at de havde muligheden for. Vi skal jo ikke glemme, at der er rigtig mange, der ikke har valget, som er nødt til at sende deres penge herhen, og det er derfor, at jeg som medlem synes, at bestyrelsen har en endnu større forpligtelse til at tage sådan nogle medlemsengagerede forslag rigtig alvorligt. Og det, som jeg ved, at vi mange medlemmer som ønsker, er, at vores energi skal bruges sammen – at vi skal i samme retning. Vi skal ikke bruge det på at diskutere internt.

Vi vil gerne hen et sted, hvor man vil det samme, og bestyrelsen og de daglige ansatte og medlemmerne vil det samme, og hvor vi kan opleve en fælles stolthed. Det er det, vi kan se ovre hos Akademikerpension, som har været i gang i den her proces de sidste par år. Så det er sådan lidt baggrunden for, at vi er en del unge arkitekter, der har støttet det her forslag – og så selvfølgelig også, fordi vi nok også er en del, der er lidt mere utålmodige, fordi den her diskussion må også handle noget om tempo. Der er nogle af os, der synes, vi simpelthen ikke har tid til at kigge mere på ting. Vi skal handle, hvis vi skal holde os under den halvanden grad.

Ja, og så er det jo det her med, at vi arkitekter i det daglige kan sidde og have de rigtige løsninger og netop opleve, at vi ikke har en bygherre, der tør at stole på det og tør at gøre det langsigtet kloge. Der vil vi jo gerne her, hvor vi endelig har pengene og har magten, vise, at det skal man turde gøre. Man skal turde at komme i gang og komme ud over stepperne, fordi det er det langsigtede kloge. Tak."

Dirigenten takkede Rikke Rohr for indlægget og gav ordet til bestyrelsen, der ville knytte nogle bemærkninger til forslaget. Hun gav ordet til bestyrelsesformand Cecilie Therese Hansen.

Formanden takkede Mads Gudmand-Høyer og Rikke Rohr for deres indlæg og for deres forslag. Hun nævnte som det fremgik af bestyrelsens svar til medlemsforslaget, at bestyrelsen glædede sig over engagementet i den grønne omstilling, som bestyrelsen løbende arbejder med.

Formanden oplyste, at bestyrelsen i sine svar til medlemsforslaget ville dele opgaven mellem sig, hvorfor Lene Dammand Lund og Holger Bisgaard og hende selv hver for sig ville svare på medlemsforslaget enkelte delkomponenter. Hun nævnte, at forslaget var fremlagt som ét samlet forslag og dermed ville blive sat til afstemning under ét. Det var derfor ikke muligt alene at støtte dele af forslaget.

Dirigenten gav ordet til Holger Bisgaard for en kommentar vedrørende grønne investeringer og transparens.

Holger Bisgaard takkede for ordet og for medlemsforslaget, som bestyrelsen har drøftet. Han oplyste, at han ville svare på delforslaget om grønne investeringer og kommentere, hvad bestyrelsen har gjort med hensyn til at fremme den grønne dagsorden. Han nævnte, at bestyrelsen ikke arbejder ikke med såkaldte hockeystave men med, at pensionskassen skal fremad hurtigt og seriøst. Det fremgår blandt andet af pensionskassens CO2-reduktionsplan.

Holger Bisgaard nævnte, at da generalforsamlingen i 2020 og i 2021 besluttede, at pensionskassen skulle sætte mål for grønne investeringer, blandt andet ud fra den nye EU-taksonomi, som definerer grønne produkter og grønne investeringer. Dette arbejde er ikke afsluttet, og det drøftes fortsat om fx atomkraft og gas skal være en del af taksonomiens grønne investeringer. Derfor arbejdes der i stedet inden for Sustainable Finance Disclosure Regulation, SFDR-rammerne, som er nogle tekniske standarder, der er så langt fremme, at det giver mening at sætte mål for grønne investeringer i det. Derfor baseres arbejdet med grønne investeringer fremover på, om de omfattede af SFDR. Dette skal gøres første gang i første halvår 2023, hvorved der sikres en konstant fremadrettet opfyldelse af de fastsatte mål for den grønne investering.

Holger Bisgaard oplyste at bestyrelsen derfor har fastsat nogle mål allerede, hvor det er fastlagt, at pensionskassen skal have 17,5 % af aktiverne i grønt i 2025, hvilket er stort hop fra de cirka 9 %, der er i dag. Målet er at øge dette til 25 % i 2030. Han oplyste videre, at det er bestyrelsens mål at være transparente omkring, hvilke aktive kategorier som indgår i opgørelsen og målet, og bestyrelsen vil løbende følge med i udviklingen og kommunikere dette til medlemmerne. PAD vil ikke være bagefter andre selskaber, men gerne være frontløbere her, og det har intet med HK's holdning at gøre. PAD er ikke knyttet til HK. PAD er sin egen pensionskasse, og kan tage de beslutninger, man selv ønsker.

Holger Bisgaard oplyste, at det samme gælder omkring transparens, hvor der er en strategi om at være transparente. Bestyrelsen har ingen intentioner eller grund til at skjule, hvilke investeringer PAD er med i. Han oplyste, at det heller ikke giver nogen mening, for det skal kunne vises, at PAD er klimaneutrale oplysninger om pensionskassens investeringer, inklusive kreditobligationer og unoterede investeringer på pensionskassens hjemmeside, hvor alle kan gå ind og se, hvad der er investeret i. Der er med andre ord fuld transparens. Herudover er der en mindre del af pensionskassens investeringer – cirka 1,4 mia. kr., som er investeret i såkaldt struktureret kredit. Det er lån til enkeltvirksomheder eller til andre, som på grund af fortrolighedsregler ikke umiddelbart kan offentliggøres. Men kreditinvesteringerne medtages i CO2-beregningen og der er kendskab til, hvad kreditinvesteringerne går til, og hvor meget de egentlig gør for vores klimaaftryk.

Dirigenten gav ordet til formanden vedr. evt. medlemskab af NZAOA.

Formanden henviste til spørgsmålet om evt. medlemskab af NZAOA og oplyste, at bestyrelsen ved flere lejligheder har drøftet dette. Hun oplyste, at PAD via Sampension allerede er tilknyttet en række tilsvarende organisationer tilkendegav, at pensionskassen er dækket godt ind i forhold til de øvrige medlemskaber af klimaorganisationer og den klimapolitik, pensionskassen fører, men at bestyrelsen er indstillet på at kigge på det igen.

Formanden henviste til en oversigt over de områder Net-Zero Asset Owners Association, NZAOA, står for og hvad de rent faktisk laver. Hun nævnte, at det er en organisation, som bestyrelsen har kigget lidt på allerede i 2021, og oplyste, at der var medlemmer, der tidligere har peget på, at det her syntes de, vi skulle forholde os til. Formanden oplyste, at det ad flere omgange er diskuteret, hvordan pensionskassen skulle forholde sig til organisationen, og nævnte, at når bestyrelsen diskuterer disse ting, er det på det et højt detaljeringsniveau og på baggrund af relevante inputs fra administrationen på, hvad man egentlig får med i pakken.

Formanden oplyste, at pensionskassen som nævnt også er tilknyttet andre organisationer og netværk og henviste blandt andet til Net Zero Engagement Initiative som vi lige har tilsluttet os, som fokuserer på de store udledere af CO2, så det er jo noget, der løbende kigges på. Hun understregede, at det med andre

ord er noget, der er diskuteret det grundigt, og det er bestyrelsens vurdering, at vi er rigtig godt dækket ind i forhold til de medlemskaber, vi har af klimaorganisationer og den klimapolitik, vi har.

Formanden pegede på, at det er et område i rivende udvikling - det skal man være klar over, og det er noget, vi følger aktivt med i. Hun oplyste, at der løbende bliver holdt øje med området, og på det, der bedst kan bidrage til at få os i mål på klimaområdet. Det er et område, der fremover vil blive afrapporteret på de årlige generalforsamlinger.

Formanden henviste til en slide, der i skemaform og med afkrydsning viser, hvad man får med ved et medlemskab af-NZAOA i forhold til, hvad der allerede adresseres i regi af pensionskassen. Oversigten viser, at det allerede i dag er mange parametre, der vurderes.

Formanden oplyste, at bestyrelsen er indstillet på at kigge på det igen og oplyste, at man har været i dialog med forslagsstillerne med henblik på en afklaring af, om man kan blive mere konkrete på, hvad det er for nogle delelementer, som pensionskassen kan få særlig værdi af. Hun nævnte, at det ikke er gratis at være med i det her, og det kræver en del medarbejderressourcer at skulle arbejde med det, men var indstillet på at tage en dialog om det mere konkrete udbytte af et eventuelt medlemskab.

Dirigenten gav ordet til Lene Dammand Lund for bestyrelsens kommentarer vedrørende markedstjek.

Lene Dammand Lund nævnte, at overordnet set byggede medlemsforslaget på den præmis, at Sampension - og dermed altså også pensionskassen - halter bagud med klimahandling og for at nå de grønne mål, er PAD nødt til at skifte samarbejdspartner. Hun nævnte, at forklaringen blandt andet er den, at pensionskassens medlemmer som arkitekter og designere er mere ambitiøse end de andre faggrupper i Sampension, og derfor ikke kan nå det, man gerne vil i regi af Sampension.

Lene Dammand Lund oplyste, at arbejdet med den grønne omstilling er kommet for at blive. Hun nævnte, at bestyrelsen på ingen måde ønsker at springe over, hvor gærdet er lavest. Det var heller ikke hendes indtryk, at andre pensionskasser i fællesskabet ønsker at gøre det og fandt det hensigtsmæssigt at vurdere det på konkrete handlinger baseret på anerkendte måltal, blandt andet FN's såkaldte GHG-protokol, som også er kendt som Kyoto-protokollen, der er det fælles grundlag for rapportering i både EU-regulering og den særlige danske branchehenstilling, som alle danske pensionsvirksomheder rapporterer under. Dette betyder, at der er et meget sikkert grundlag for at sammenligne på tværs af pensionskasser og et godt samlet mål for, om man halter bagud med klimahandling eller ej. Det er den samlede investeringsporteføljes udledning af drivhusgasser.

Lene Dammand Lund oplyste, at der i dag kan beregnes CO2-udledning for over 90 % af porteføljen som må siges at være et højt tal. Siden 2019 har der været et faldende CO2-aftryk, og her i 2022 ligger pensionskassen i den absolut laveste ende sammenlignet med andre pensionskasser. Faktisk så er det sådan, at uanset hvilket måltal man kigger på, er der ingen tegn på, at Sampension halter bagud.

Lene Dammand Lund oplyste i forhold til spørgsmålet om et markedstjek, at bestyrelsen er enig med forslagsstillerne i, at det er bestyrelsens opgave regelmæssigt at vurdere, om pensionskassen er i det rigtige fællesskab. Hun oplyste, at det blandt andet sker på den måde, at bestyrelsen følger sammenlignelige nøgletal og vurderer det samarbejde, der er, og kvaliteten af den administrative understøtning.

Lene Dammand Lund oplyste, at bestyrelsen efter generalforsamlingen i 2022 besluttede at få udarbejdet en mere samlet og systematisk markedsoversigt, blandt andet på baggrund af et medlemsforslag. Formålet var at sammenligne pensionskassen på en række objektive og målbare parametre med kolleger i branchen. Hun oplyste, at spørgsmålet om evt. skift af administrator er en stor og dyr proces, og det var ikke bestyrelsens opfattelse, at der var grund til det. Bestyrelsen fandt det ikke ansvarligt i forhold til medlemmernes penge at iværksætte en sådan undersøgelse udelukkende baseret på et løst grundlag.

Lene Dammand Lund oplyste, at det samlede markedsoverblik blev udarbejdet af administrationen på vegne af bestyrelsen og beror sig alene på objektive og målbare parametre, som er indsamlet fra pensionselskabernes hjemmesider, årsrapporter og rapporter om samfundsansvar.

Lene Dammand Lund tilkendegav, at det var vigtigt at bemærke, at det er den samlede bestyrelse, som beslutter, hvilke parametre der skal sammenlignes på og om det var relevant at udvide overblikket med flere relevante parametre. Hun oplyste, at det også er bestyrelsen selv, der vurderer kvaliteten af samarbejdet med Sampension.

Lene Dammand Lund oplyste, at analysen bekræftede bestyrelsen i, at produkter og resultater er helt på linje med - eller faktisk bedre end - de øvrige pensionselskaber i branchen. Faktisk er de blandt de allerbedste i forhold til at opfylde Parisaftalens målsætning om klimaneutralitet senest i 2050.

Dirigenten takkede for bestyrelsens bemærkninger og åbnede for debat.

Dirigenten gav ordet til Martin Dietz.

Martin Dietz oplyste, at han var medlem af Danske Arkitektvirksomheder, hvor man arbejder med et begreb, der hedder bæredygtig arkitektur. Han henviste til årsrapportens forside og nævnte, at det var beskæmmende at se en forside med billeder af betonbyggeri, når det for arkitekter, der arbejder med bæredygtighed, er klart, at træhusbyggeri er fremtiden og at tømmer har været en velkendt konstruktionsmetode gennem mange år. I forhold til at arbejde for klimaneutralitet anbefalede han at kigge bl.a. på amerikanske pensionskasser, som har opstillet ambitiøse mål om at være 100% CO₂-neutrale i 2040. Martin Dietz mindede om, at byggeriet står for ca. 35 % af CO₂-udledningen, og det gælder også på affaldshåndteringen. Han opfordrede til at, der skal mere turbo på den grønne omstilling.

Dirigenten takkede for bemærkningen.

Dirigenten gav ordet til Mads Gudmand-Høyer.

Mads Gudmand-Høyer takkede bestyrelsen for de fyldige bemærkninger til forslaget og fandt, at det det kaldte på en replik i forhold til dette at sammenligne forskellige pensionskasser. Han tilkendegav, at det måtte være muligt at finde mæglere eller andre i branchen, der kan give uvildig rådgivning i forhold til valg af pensionsadministrator og henviste til, hvordan det fx foregår i arkitektbranchen, hvor det er helt normalt at involvere uvildige rådgivere. Han henviste til de fremlagte tal for, hvordan de forskellige pensionskasser har klaret sig og nævnte, at nogle af tallene tal ikke kan sammenlignes på tværs på den måde, det bliver fremstillet på. Det var derfor relevant at invitere nogle professionelle parter ind, der er i stand til at analysere markedet og give sig god tid til det, og herudover må man også spørge den part, man sammenligner sig med fx Akademikerpension om hvad de lægger til grund, når de opgør deres tal og dermed få afdækket, hvordan de udregner fx deres CO₂-aftryk.

Mads Gudmand-Høyer nævnte som eksempel, at Akademikerpension i deres opgørelse ikke medtager ejendomme, når de opgør deres grønne investeringer. Han nævnte, at en ejendom ikke i sig selv er en bæredygtig investering, da der ikke er noget specielt bæredygtigt ved at eje en ejendom. Der er derfor tale om forskellige grundlag i opgørelsen af tallene, der gør, at man ikke kan sammenligne dem på den måde, det bliver fremstillet

Mads Gudmand-Høyer henviste til spørgsmålet om medlemskab af NZAOA og nævnte, at det ikke alene var et spørgsmål om, hvad fx PAD opnår ved at melde sig ind, men at det skal vendes om fokusere på, hvad pensionskassen kan give til NZAOA. NZAOA er et internationalt samarbejde, hvor man sammen prøver at sætte nogle målsætninger, der løfter barren for finanssektoren globalt og bidrage med noget viden og noget fælles standard for, hvordan man vil udvikle den her verden. Det er derfor ikke tilstrækkeligt at læne sig tilbage og sige: "Nu har jeg betalt medlemskab, hvad kommer der så ind til mig?" Han nævnte, at det mere er noget med at deltage og bidrage, og det er jo en væsentlig forskel og det koster noget.

Dirigenten takkede for indlægget.

Dirigenten gav ordet til Kurt Koudahl.

Kurt Koudahl oplyste, at han selvstændig erhvervsdrivende. Han takkede forslagsstillerne for forslaget og takkede bestyrelsen for at tage den grønne diskussion lidt bredere og ikke kun tager den grønne diskussion, som forslaget gik ud på, men tænkte både grønt og socialt, som han fandt var et plus i forhold til det forslag, der er kommet. I forhold til sammenligningen af pensionskasser, som han fandt det klogt at lave, henviste han til Ansvarlig Fremtid, som havde en hjemmeside, hvor de har lavet sammenligning af forskellige pensionskasser. Hvis man tjekkede denne hjemmeside, ville man kunne se, at Akademikerpension endnu ikke kommet frem til, hvilket CO₂-reduktionsmål de vil nå i 2030. Han oplyste, at det er noget, de snakker om, men de har ikke formuleret det endnu, mens man kunne se, at Sampension har et mål, der hedder 45%. Man kunne altid diskutere, om det skulle være højere, men de har et måltal, og det er da trods alt et lille stykke længere på vejen.

Kurt Koudahl nævnte i forhold til evt. medlemskab af NZAOA, at han havde erfaret fra en medarbejder i Akademikerpension, at man her overvejede at melde sig ud af NZAOA. Dels havde det ikke rigtig haft nogen effekt, og dels var der en række irske forskere, der har lavet en undersøgelse af, hvilken effekt det har haft på de organisationer, der har tilsluttet sig det, og det var ikke positivt. Han oplyste, at det var hans indtryk, at NZAOA mest fungerer som et godt navn og nogle gode intentioner, mens den praktiske effekt er ikke slået igennem.

Kurt Koudahl pegede på, at man måske ikke kunne sige, at deres målsætning var dårlig, men at effekten af et medlemskab tilsyneladende ikke var noget, der talte på den grønne linje.

Dirigenten takkede for indlægget.

Dirigenten gav ordet til Kim Høite.

Kim Høite oplyste, at han var nyligt pensioneret. Han bad om en kommentar til prisen og omfanget af en evt. gennemførelse af den uvildige undersøgelse af pensionsmarkedet, som er blevet foreslået.

Dirigenten gav ordet til Mads Gudmand-Høyer.

Mads Gudmand-Høyer oplyste, at det ikke er en undersøgelse, der kan tages i én omgang. Det var en etapedelt undersøgelse, der startede med en screening af markedet for at finde ud af, om der overhovedet var nogen selskaber, der var interesseret i evt. at modtage PAD. Det var nødvendigt at finde frem til nogle arbejdsmarkedspensionsselskaber, der matchede arkitekterne på en måde, hvor det giver mening. Så denne første screening måtte afdække, om der er nogen i markedet, der var interesseret i at modtage arkitekterne. Han fandt, at det måtte blive en meget lille kreds, fordi der er ikke særlig mange selskaber, der matchede arkitekterne som faggruppe og med det relevante værdisæt. Herefter ville man snævre det ind og fortsætte processen, som kunne blive mere eller mindre langvarig, alt afhængig af hvor interessante tilbud, der måtte dukke op.

Mads Gudmand-Høyer nævnte, at hvis denne proces førte til en konklusion om, at Sampension var det bedste tilbud til arkitekterne, kunne man konstatere, at markedet nu var screenet og det bedste tilbud var fundet, og medlemmerne kunne betrygges i det. Han nævnte, at hvis man omvendt valgte at gå videre i søgningen og i sidste ende ultimativt skulle til at føre forhandlingslignende scenarier, ville det koste nogle penge, hvor hans bedste bud var, at den omkostning ville ligge under et halvt års kontingent til FAOD.

Dirigenten takkede Mads Gudmand-Høyer for denne bemærkning.

Dirigenten gav ordet til Rie Øhlenschläger.

Rie Øhlenschläger oplyste, at hun har siddet i pensionskassens bestyrelse gennem en årrække. Hun nævnte, at hun havde været en af dem i bestyrelsen, der pegede på, at pensionskassen måske skulle droppe nogle af alle de organisationer, man var medlem af. Der var tale om en lang liste af vældig fine og gode organisationer, som man har kastet penge efter og engageret sig i.

Rie Øhlenschläger gav udtryk for, at det egentlig var vigtigere, hvad pensionskassen rent faktisk gør, end af hvilke organisationer man er medlem af. Hun fandt ikke, at PAD skulle tilslutte sig flere organisationer, men snarere at man skulle minimere antallet af organisationer, som man tilknyttede sig og fokusere på de klare mål, pensionskassen bliver bedre og bedre til at opstille og som afspejler en positiv udvikling, selvom man godt kunne ønske sig, at det gik hurtigere, for det har samfundet og verden som sådan behov for.

Rie Øhlenschläger nævnte i forhold til en uvildig undersøgelse af pensionsmarkedet, at hun havde erfaringer fra mange år i byggebranchen. Hun fandt, at spørgsmålet om uvildighed kunne være vanskeligt at håndtere. Hun nævnte som eksempel, at hver gang et konsulentfirma blev hyret af en bygherre eller en kommune, der skulle have noget at lavet, var der en tendens til, at det "ligesom passer lidt meget med det, der ønskes". I den analyse, der allerede er udarbejdet, er det taget udgangspunkt i tal og data fra selskabernes årsrapporter, og ret meget længere kunne man sikkert ikke komme. Endelig udtrykte Rie Øhlenschläger skuffelse over, at medlemsforslaget indeholder fire forslag, som der skal stemmes om under ét. Hun oplyste, at hun meget gerne ville stemme for en bevægelse frem mod flere grønne investeringer, at hun ikke kunne drømme om at stemme for at bruge midler, tid og debat på at et markedstjek, når pensionskassen sådan set bliver ret godt serviceret i Sampension, og faktisk ligger ret pænt både med CO2-reduktioner, afkast og så videre.

Dirigenten takkede for bemærkningen.

Dirigenten konstaterede, at debatten var udtømt og gav ordet til formanden.

Formanden takkede for en god debat.

Dirigenten satte forslaget til afstemning. Hun oplyste, at der overordnet var tale om ét forslag med overskriften 'Bæredygtig pension og markedstjek', men med fire underpunkter, og oplyste videre, at forslaget ville skulle vedtages med simpelt flertal.

Dirigenten åbnede for afstemningen og oplyste, at bestyrelsen både for egne stemmer og i henhold til de afgivne fuldmagter stemte blankt på dette punkt.

Dirigenten afsluttede afstemningen og oplyste efter optælling, at for forslaget stemte 192 stemmer, imod stemte 24 stemmer og der var 61 blanke stemmer. Forslaget var dermed **godkendt**.

5. Valg til bestyrelsen

Dirigenten oplyste, at bestyrelsen i dag bestod af 7 personer. I år var der på ordinært valg ét medlem til bestyrelsen af og blandt pensionskassens medlemmer, og det var Lene Dammand Lund. Lene Dammand Lund stillede op til genvalg og foresloges genvalgt af bestyrelsen. Dirigenten oplyste, at der kunne stille yderligere kandidater op på generalforsamlingen, ligesom der havde været mulighed for at stille op inden generalforsamlingen.

Dirigenten gav ordet til formanden som havde bedt om ordet.

Formanden tilkendegav - som det også fremgik af beretningen - at pensionskassen var et rigtig godt sted. Hun nævnte, at arbejdet ikke stopper her, og at det var vigtigt hele tiden at pejle efter den udvikling, som både nutiden og fremtiden kræver. Både med hensyn til pensionskassens bidrag til en positiv fremtid for samfund og planet og med hensyn til at sikre medlemmernes langsigtede økonomisk sikkerhed. De 2 ting følges bare ad.

Formanden tilkendegav, at pensionskassen med årets handlinger og beslutninger var nået til en vigtig milepæl; også for hende selv. Hun oplyste, at i dag var klar til at give sit mandat videre og stille det til rådighed. Hun meddelte, at hun derfor træder ud af bestyrelsen, når den kommende valghandling er afsluttet. Formanden takkede for ordet og for at have fået lov til at lede pensionskassen og udtrykte glæde over den gode debat.

Dirigenten takkede formanden for disse bemærkninger og konstaterede, at beskeden om, at formanden trådte ud af bestyrelsen gjorde, at der derved fremkom yderligere en ledig plads i bestyrelsen. Dirigenten oplyste, at Pensionskassens vedtægter tilsiger, at hvis der er nogen, der træder ud midt i valgperioden, skal der foretages et valg på den førstkomende generalforsamling. Bestyrelsesmedlemmer vælges for 3 år ad gangen, og Cecilie Therese Hansen havde et år tilbage på sin valgperiode, og træder dermed ud midt i en valgperiode. Dirigenten oplyste, at formålet med bestemmelsen i vedtægterne er at fastslå, at hvis et bestyrelsesmedlem træder ud på et tidspunkt mellem to generalforsamlinger, så behøver man ikke indkalde til en ekstraordinær generalforsamling.

Dirigenten oplyste, at da udtræden skete på denne generalforsamling, var der mulighed for at besætte pladsen med det samme, da punktet allerede var på dagsordenen. Dermed var der mulighed for at tage højde for det i valget, der i forvejen skulle gennemføres, med henblik på, at bestyrelsen blev fuldtallig igen.

Dirigenten besluttede i lyset af den nye situation at suspendere generalforsamlingen i ca. 15 minutter med henblik på, at bestyrelsen havde mulighed for at samles og vurdere, om den yderligere ledige plads i bestyrelsen gjorde, at man vil opstille yderligere kandidater end den ene kandidat, der allerede var opstillet. På samme måde ville det give medlemmerne mulighed for at genoverveje, om den yderligere ledige plads i bestyrelsen gjorde, at yderligere kandidater ville stille op til bestyrelsesvalget.

Dirigenten oplyste, at valg til bestyrelsen ikke skulle træffes på generalforsamlingen, hvis der var flere kandidater, end hvad der skulle vælges. Dette ville i stedet ske ved en urafstemning efter generalforsamlingen. Hun nævnte, at de kandidater, der pt. var indmeldt, var Lene Dammand Lund, som var på valg og havde oplyst, at hun genopstillede, og Rikke Rohr, der inden generalforsamlingen havde meldt sit kandidatur. Dirigenten oplyste, at både bestyrelsen og medlemmer havde mulighed for at opstille yderligere kandidater.

Dirigenten suspendede generalforsamlingen og oplyste, at evt. nye kandidater kunne få udleveret stillerlister.

Generalforsamlingen suspenderet kl. 19.30.

Dirigenten genoptog generalforsamlingens forhandlinger kl. 20.00. Hun oplyste, at bestyrelsen havde besluttet sig for at opstille yderligere en kandidat - Lars Thiis.

Dirigenten oplyste, at der var indkommet endnu en stillerliste og dermed endnu en kandidat - Esther Julie Ringer Ellingsen, som også opstilles til bestyrelsen.

Dirigenten oplyste, at formalia med hensyn til opstillingerne var tjekket af administrationen og fundet korrekt både for så vidt angår stillere og kandidater, ligesom de nye kandidater havde bekræftet, at de ønskede at opstille. Hun oplyste, at der dermed var i alt 4 kandidater til 2 ledige poster: Lene Dammand Lund, Rikke Rohr, Lars Thiis og Ester Ellingsen.

Dirigenten opsummerede kort valgprocessen. Den ene post, dvs. Lene Dammand Lunds post vedrørte en valgperiode på 3 år, som man nu sætter til valg, mens den anden post vedrørte resten af Cecilie Therese Hansens valgperiode, som var et år; altså frem til 2024. Dirigenten oplyste, at valget ville foregå på den måde, at den kandidat, der ved urafstemningen fik flest stemmer, ville få sædet med den længste valgperiode, mens kandidaten, der fik næstflest stemmer, ville få sædet med den korte valgperiode og dermed være på valg igen næste år. Da der ikke skulle vælges suppleanter, ville de kandidater, der måtte komme ind som nummer 3 og nummer 4 i afstemningen, ingen rolle få i forhold til bestyrelsen.

Dirigenten oplyste, at selvom selve valget skulle klares ved en efterfølgende urafstemning, var der tradition for, at kandidaterne fik mulighed for at præsentere sig på generalforsamlingen. Hun nævnte, at der var to af kandidaterne til stede, og to, der ikke var til stede, og fandt det relevant at give mulighed for at præsentere alle kandidaterne, der var opstillet, evt. via en af stillerne. De to kandidater, der ikke var til stede, ville få mulighed for i forbindelse med urafstemningen at sende en mere uddybende præsentation ud med urafstemningsmaterialet, så de havde mulighed for at præsentere sig ordentligt.

Dirigenten oplyste, at bestyrelseskandidaterne kunne præsentere deres kandidatur på generalforsamlingen og i det efterfølgende urafstemningsmateriale. Bestyrelseskandidaterne fik derfor lejlighed til at gå på talerstolen og give en kort præsentation af sig selv.

[Kandidatpræsentationerne gengives her fuldt transskriberet]

Dirigenten gav ordet til Lene Dammand Lund.

Lene Dammand Lund præsenterede sit kandidatur

"Jeg er stadigvæk lidt i chok. Undskyld mig over aftenens forløb. Det skal nok blive spændende. Det er godt med et valg. For mig at se, og derfor har jeg nu også været med i bestyrelsen til at pege på Lars Juel Thies, så er det rigtig vigtigt, at der er nogle ledelseskompetencer til stede i en pensionskasses bestyrelse. Det er supersvært stof. Jeg har været her i 3 år nu. Jeg kæmper ærlig talt stadigvæk med, fra møde til møde, fra sten til sten, at forstå, hvad forsikringer handler om og alle de teknikaliteter, som Axel så flot fik beskrevet. Som altså bare er supersvært stof. Dertil kommer jo, at der er en helt governance funktion i det her, som kræver, at man er vant til at tænke i HR og strategier og ledelse osv. Det er noget af det, jeg bringer ind i bestyrelsen, fordi jeg har arbejdet med bestyrelsesarbejde i rigtig mange år.

Derudover er det fundament, jeg står på med mit arbejde med FN's verdensmål... Jeg har arbejdet som rektor på Det Kongelige Akademi med verdensmålene siden 2016, og vi er kommet rigtig langt. Vi er faktisk verdenskendte for at gøre det. Jeg er også udpeget af Folketinget til deres 2030-panel, som er dem, der rådgiver politikerne om verdensmålene. Så det er noget, mit hjerte bløder for, og en ting jeg har lært, når man arbejder med verdensmålene, er - som det også blev sagt af flere her i salen i dag - klima og Klodens velbefindende. Det er den ene halvdel af det her, men den anden halvdel handler altså om det sociale. Hvis man har læst i IPCC-rapporten, der kom her for nyligt, så siger den jo meget klart, at vi har travlt. Ja, det vidste vi godt og i parentes bemærket 'Lad os derfor ikke spilde tiden'. Der går let 2 år med sådan et skift af pensionskasse og den analyse og alt det, som vi her får at vide bare er walk in the park. Det er det ikke. Det er et kæmpestort arbejde, og det vil kræve bestyrelsens fulde tilstedeværelse at skulle gå ind i de her analyser, som der - efter min mening - ingen grund er til. Det var lige en parentes. Det, jeg var i gang med at sige, er, at det er vanvittigt vigtigt, at vi ser på de sociale forhold også. Der er der jo flere forhold, der gør sig gældende her. Det ene er, at vi har nogle medlemmer, hvor mange af dem - især designerne - har en meget lav livsindkomst, og vi har arkitekter, som hopper fra job til job og får korte ansættelser og derfor ikke får sparet op til deres pension.

Det er noget, jeg bekymrer mig for. Jeg bekymrer mig også for det sociale i den større målestok, som er der, hvor vi investerer. For vi investerer i hele verden. Vi kan godt diskutere, om vi skal op over 10% i danske investeringer. Det er jeg med på, men vi investerer altså i hele verden, og det, som IPCC-rapporten siger, er, at hvis vi ikke samtidig med, at vi løser klimaudfordringerne, løser de sociale ubalancer, vi har i verden, så har vi ikke løst noget som helst. Det er der, jeg har mit fokus - og mange andre steder. Tusind tak."

Dirigenten takkede for præsentationen og gav ordet Rikke Rohr.

Rikke Rohr præsenterede sit kandidatur:

"Tak, ja. Godt - jamen, jeg vil jo meget gerne lige præsentere mig selv, fordi jeg ved ikke... Er der nogen af jer, der kender mig i forvejen? Nej, okay. Så har jeg faktisk efterhånden et lidt langt CV og lidt brud, men jeg synes, det er relevant i den her sammenhæng. Jeg er uddannet her fra København i 2015, men allerede i 2010 efter min bachelor fik jeg chancen for at bygge mit eget hus på en grund i Sydhavn, og det valgte jeg at gøre, fordi jeg netop gerne ville lære noget om virkeligheden allerede dengang, så der brugte jeg 2 år på at bygge mit eget hus med mine egne hænder.

Og det gjorde jeg, mens jeg holdt fast i mit studiejob som husarkitekt, kan man sige, inde i Nykredits hovedsæde, hvor jeg endte med at være i 8 år. Så jeg har altså også erfaring fra de her meget store hierarkiske virksomheder, som løser store byggeprojekter, og hvor jeg fik en masse indsigter i, hvad det er for nogle ydre rammer, der ender med at tegne den arkitektur, vi kan få lov til at lave. Efter min kandidat fik jeg så ansættelse på en helt klassisk tegnestue, en mindre tegnestue, der endte med at fusionere og blive til en rigtig stor tegnestue, så de skalaer kender jeg også. Der valgte jeg så allerede der at tage sådan en efteruddannelse, som Lene har været med til at udvikle. Den hedder 'plus 2', som lærer os yngre arkitekter alt det, vi ikke lærer på skolen. Alt det om virkeligheden. Efter både at have set det med egne øjne og få hele det her samlede blik for branchen og de udfordringer, vi står overfor, så tænkte jeg: "Det her skal alle mennesker vide. Her ligger rigtig mange forklaringer på det, som borgere og arkitekter og politikere i fællesskab er frustreret over."

Derfor besluttede jeg at lave et helt folkemøde om byudvikling og arkitektur og demokrati, som hed Sydhavnens folkemøde. Det stiftede jeg og afviklede i 2019 og drev det også videre i 2020. Der fik jeg en masse flot anerkendelse bl.a. fra Statens Kunstfond, der ledte til, at jeg også blev opfordret til at stille op

til blandt andet repræsentantskabet i Arkitektforeningen, hvor jeg blev valgt ind i '21, og hvor jeg med det samme blev valgt til leder af Københavnerafdelingen.

Så der begyndte jeg for alvor også at have noget ledererfaring, kan man sige. Så er jeg blevet valgt ind i Realdanias repræsentantskab og også blevet udpeget til et nyt udvalg under Akademirådet og en masse andre ting. Jeg tror, jeg stopper her, men i hvert fald. Det, der gør, at jeg tror, der bliver peget på mig i alle de her sammenhænge, det er, fordi man ønsker, jeg skal komme ind og lave denne her engagement af næste generation, men også sikre en positiv og konstruktiv dialog om de udfordringer, vi har. Så det, som jeg er rigtig dygtig til, er det her med at tage kompleks viden og få det formidlet videre. Det har vi jo virkelig brug for her, men også at få skabt en konstruktiv ånd til sådan noget som det her. Det er det, jeg meget gerne vil ind og bidrage med. Jeg vil selvfølgelig også tage alle de erfaringer, jeg får fra Realdania omkring investering, men også governance, med herind, fordi der ved jeg, de er meget optaget af, at bestyrelsen har alle de her forskellige mange kompetencer, så det skal vi også sikre os, at vi har her.

Jeg vil også gerne fortælle noget om Esther, hvis der bliver lejlighed til det. Skal jeg gøre det? Fordi grunden til, at vi kunne opstille Esther så hurtigt, er, fordi hun havde tænkt sig at stille op til efteråret. Esther, kan man sige.... Jeg er lige omkring de 40, så jeg kan komme og repræsentere de arkitekter, der er der mellem 40 og 50, så kan hun komme og repræsentere dem fra 30 til 40, vil jeg sige. Esther holder til i Århus og har gennem hele sin uddannelse og nu også arbejdsliv en rød tråd omkring det her med bæredygtighed. Esther, vil jeg sige, er den mere nørdede kompetence, og den der virkelig er i kontakt med den generation, der kommer efter mig, men som vi jo netop skal have mere om bord, for de har i den grad nogle klare holdninger. Som Lene også snakkede om med det her usikre arbejdsliv, som vi nok alle sammen må kigge ind i, at vi får. Der skal vi også sikre os, at dem, der netop har valgmulighederne, skal altså vælge os. Så vi skal i gang med at få lyttet til, hvad de kigger efter, og hvordan vi skal imødekomme det. Så det er derfor, jeg vil stemme på Esther til at komme og repræsentere alle de synspunkter."

Dirigenten takkede for præsentationen og gav ordet til Holger Bisgaard, som ville præsentere Lars Juel Thiis.

Holger Bisgaard præsenterede Lars Juel Thiis' kandidatur:

"Tusind tak for ordet. Cecilie har jo sat os i en lidt svær situation, i og med at hun vil gå af; ikke kun som formand, men også som bestyrelsesmedlem. Det gør, at vi har et kompetencetab af de større. Dette er afgørende i en sådan bestyrelse. Det er, at man ved noget om pensionskasse. Man ved noget om at arbejde i en finansiell bestyrelse, og derfor har vi været i kontakt med Lars Thiis.

Og han har siddet i bestyrelsen for en del år siden. Han kender bestyrelsesarbejde. Han er en vellidt arkitekt, har et stort netværk. Han sidder også i forskellige andre sammenhænge. Jeg kender ham primært fra, da jeg sad i Det Særlige Bygningssyn, hvor han var formand; en dygtig formand til at lede den bestyrelse, og jeg synes, at det er vigtigt, at man får nogle medlemmer ind, som kan det stof omkring det at være en bestyrelse og arbejde på den samlede hamlet, som en kollektiv bestyrelse skal gøre. Det ved jeg, at Lars vil lægge vægt på at samle både bestyrelsen og det at kunne komme videre med den grønne omstilling.

Han er også grøn af de.... Jeg ved ikke, om det hedder lysegrøn eller mørkegrøn, men af den grønne slags, og det har han arbejdet med i mange år. Han er jo privatpraktiserende arkitekt, og så har han en yderligere fordel. Det er, at han også kommer fra Jylland. Jeg synes, man også skal have en jysk repræsentant. Så havde jeg skrevet ned oppe i hovedet, inden jeg vidste, at der også ville komme en anden fra det jyske. Men Lars Thiis, han har mange kvaliteter, som bestyrelsen har brug for, så derfor vil jeg anbefale stærkt, at man stemmer på ham. Tusind tak."

Dirigenten takkede for præsentationen af de fire kandidater og oplyste, at urafstemningen ville blive afviklet i samarbejde med et eksternt firma Euronext Securities.

6. Valg af revision

Dirigenten bemærkede, at punktet vedrørte valg af pensionskassens eksterne revision, og at PwC var foreslået genvalgt af bestyrelsen og revisions- og risikoudvalget.

Dirigenten oplyste, at det af forslaget fremgik, at revisions- og risikoudvalget ikke var blevet påvirket af tredjeparter og heller ikke havde været underlagt nogle aftaler med tredjeparter, der begrænsede generalforsamlingens valg til visse revisorer eller visse revisionsfirmaer.

Generalforsamlingen **genvalgte** PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab som revisionselskab.

7. Eventuelt

Dirigenten oplyste, at man under punktet kunne stille spørgsmål og komme med bemærkninger, men at der ikke kunne stilles forslag, som man skulle stemme om.

Dirigenten konstaterede, at der ikke var bemærkninger under punktet "Eventuelt", hvorfor dagsordenen herefter var udtømt.

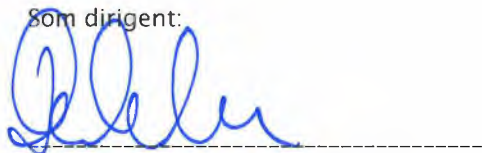
Dirigenten nedlagde herefter sit hverv og gav ordet til formanden til de afsluttende bemærkninger.

Formanden konstaterede, at generalforsamlingen nu var til ende og erklærede den for afsluttet. Hun takkede for den gode debat, der har været og nævnte, at der var kommet mange gode synspunkter frem, som var relevante – helt som et medlemsdemokrati skal fungere.

Afslutningsvist takkede Formanden for medlemmernes deltagelse til generalforsamlingen, dirigenten for trygt og sikkert at have styret generalforsamlingen samt administrerende direktør Mads Smith Hansen og medarbejderne i administrationen og teknikkerne, der havde sikret en problemfri afvikling.

Generalforsamlingen hævet.

Som dirigent:

Tina Øster Larsen